

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:425

av Cecilia Widegren (M)

Personalförsörjningsstrategi för hälso- och sjukvården och förbättrade villkor för specialistsjuksköterskor

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en personalförsörjningsstrategi för hälso- och sjukvården.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av förbättrade villkor för sjuksköterskor som vidareutbildar sig till specialistsjuksköterskor.

Motivering

Basen i hälso- och sjukvården är medarbetarna, till exempel läkare, sjuksköterskor, kuratorer och andra som arbetar i den nära vården. Om inte upprustningen av svensk välfärd bara skall vara ord, krävs en långsiktig personalförsörjningsidé som stöd till kommuner och landsting som ropar högt efter kvalificerad personal. Det skall vara en långsiktigt hållbar plan som sträcker sig över tidscykler och som ser till hela välfärdssektorn.

Frågan om den framtida personalförsörjningen inom vården måste lösas långsiktigt. Kvalitetsupprustningen av svensk välfärd kräver många och fler medarbetare. Därför behövs ett helhetsgrepp om morgondagens välfärdsmedarbetare och det behöver arbetas fram en långsiktigt hållbar personalförsörjningsplan. Det är viktigt att något sker skyndsamt då det tar många år innan dagens utbildningsinsatser syns i verkligheten på till exempel vårdcentraler runt om i landet.

Man behöver se över försörjningen och utbildningen av all hälso- och sjukvårdspersonal, särskilt för läkare där signalerna om kommande personalbrist är oroande. I en översyn bör man även se till personalsituationen i förhållande till hur bristen ser ut i storstäderna såväl som i mindre städer och på landsbygden. Alliansregeringen har redan tagit ett helhetsgrepp om svensk äldrevård och tillsatt en utredning för att kunna fatta långsiktiga, hållbara beslut. Nu bör man överväga något liknande för hälso- och sjukvården.

Redan i dag är efterfrågan på läkare större än tillgången, enligt Socialstyrelsens bedömning. Idag är läkartätheten internationellt sett hög. Trots det har vi brist på ca 1 500 allmänläkare enligt Läkarförbundet. Det är allvarliga signaler då utbildningstiden för en läkare är fem och ett halvt år. Bristen på läkare, till exempel patologer, försämrar kvaliteten på vården och kan försena diagnoser med sämre behandlingsprognos som resultat.

Bristen på till exempel allmänläkare i öppenvården ger längre väntetider, dålig kontinuitet och högre kostnader när de ersätts med så kallade stafettläkare. Att ha en långsiktig försörjning, kompetensutveckling och bemanning är en utmaning för hela landet men den kan bli särskilt stor för kommuner utanför storstäderna, till exempel kommuner i Skaraborg.

Villkoren för sjuksköterskor som blir specialistsjuksköterskor

Behovet av specialistutbildade sjuksköterskor är idag stort på flera håll i landet och kommer i framtiden att bli ännu större. Svenska sjukvårdsföreträdare, inklusive regeringen och sjukvårdens huvudmän, bör intensifiera arbetet med att uppmuntra sjuksköterskor att vidareutbilda sig till specialistsjuksköterskor. Ett sätt att göra det är att se över villkoren för de sjuksköterskor som väljer att vidareutbilda sig.

Ett alternativ är möjligheten att ge ekonomiskt stöd till sjuksköterskor under vidareutbildningen. Med dagens regler erhåller de ett bidrag om max 10 000 kronor/månad under den tid som de är tjänstlediga för att vidareutbilda sig. Här skulle man kunna titta på läkarnas ST-system där de får lön under utbildningen. Det skulle kunna stå modell även för sjuksköterskornas specialistutbildning.

Det finns många olika motiv till att satsa ännu ett år på utbildning. Det kan handla om personlig utveckling, arbetsgivarens uppmuntran eller möjlighet att göra karriär inom sitt område. Att ge sjuksköterskor bättre förutsättningar för kompetensutveckling och

specialistutbildning öppnar karriärvägar för sjuksköterskor, hjälper till att lösa personalbrist samt uppmuntrar dem att stanna kvar inom vården.

Om det offentliga ska klara personalförsörjningen i framtiden måste sjukvården bli en attraktivare arbetsgivare. Ett sätt att lösa det är att förbättra villkoren för de sjuksköterskor som väljer att fördjupa sig och satsa på en fortsatt karriär inom hälso- och sjukvården.

Cecilia Widegren (M)